

ምዑት ኣይክሰስ ሰማይ ኣይሕረስ

ሰውራ ኤርትራ ብሉጻት ዜጋታቱ ብሂወት ገቢሩ፣ ንባዕዳዊ ገዛኢ ስርዓት ደርግ ኢትዮጵያ ኣብ ምጅማር መወዳእታ ሰሙን ወርሓ ግንቦት 1991 ካብ መላእ መሬቱ ኣውጺእዎ እዩ። ኣብ እቲ እዋን ንኣሰዓዕራ ስርዓት ደርግን፣ ንተሳታፍነት ሓፋሽ ህዝቢ ኤርትራ ካብ ኩሉ መኣዘን ኣበርክቶ ቃልስን ግርም ጌሩ ብዝተገኘን ናይ ዓወት ብስራታት፣ ተዘይምሉ፣ ተገጢሙሉ፣ ተነቢብሉ፣ ተደቢልሉን ተዓሊልሉን እዩ። ከምቲ ጽንጻዎይ ናይ ወፋሮ ዕንጨይቲ ብዝመሰሰል ክኣትዎ ቀራናት ክወፍራ ጋዕማማት ዝበሃል፣ ደርግኛታት ስርዓት ደርጊ ድማ መዓት ገዳይ-ገዳይን ጨርባሕ-ባሕ ሓጺኑ-መጺንን እናኣበሉ ከውሒ ዘዳሩን እሕመዮ-እሕማዛን ከምዘየስምዑ፣ ኣብ መወዳእትኩ ዝድገፍሉ በትሪ እኳ ከይሓዙ ገሊኦም መሓወርም እንዳገሰሱ ገሊኦም ከኣ ብጉንብሕ-ጉንብሕ ዓድና ገዲፎምልና። እዚ ክኣ ሳላ ሙሉእ ተሳታፍነት ህዝብን ሳላ እቶም ንልዕሊ ርብዒ ዘበን ርሕቕ እባ በለይ ጠበቕ እንዳበሉ ኣብ ፈቐዶ ፍርንቁዳትን ጎጃጉዲ ኣራዊትን ከይተረፈ እንዳተመሰሰሉ መስተንክራዊ ጂግንነት በጃ ንናጽነት ዝዓዩ ዝነበሩ ተጋደልቲ ደቁን እዩ።

ገባሮ ሃገርና ድማ፣ ነታ ራህዋ፣ ሰላም፣ ርግኣት፣ ከተምጽኣሎም ከም እትኽእል ተጠራጢርማ ዘይፈልጡ ሰውርኦም፣ ማይን ማጨባን፣ ቆሎን ግዓትን፣ መገድን ጽላልን፣ ባዓትን መዕቀልን እንተዘይኮንዎ ኣይኮነን ፊት-ንፊቱ ገጢምካ ንዓርሞሽሻዊ ሰራዊት ደርጊ ክሰዓር፣ ናብ ወተሃደራዊ መዓስከፍ ቁሊሕ ምባል፣ውን ዛጊት ኣይምተኻእለን።

መንእሰዮት ሃገርና፣ ጓሶት ካብ መሮሮም፣ ተመሃሮ ካብ ከተማታቶምን ካብ ብስኮላር ሽፕ ዝኸድዎ ናይ ዓለም ዩኒቨርስታቶምን ከይተረፈ ብምስላፍ፣ ማሃንድሳት ካብ እንዳስትርያዊ ትካላቶምን ምቁር ናይ ናብራ ሂወቶምን፣ ነጋዶ ካብ ወፍርታቶም ዝኻዕበተ እቶታቶምን እንተዘይጽንበርዎ፣ ከም እዚ ሕጂ ዘሐብን ዛንታ ወፈራ ንሃገርዎ ናጽነትን ብተወፋይነቱ ንሕበነሉ ቃልስን ዘይኮነስ፣ ፈጺሙ ወዕልኩ ዘይወካእ ንክትጸውዮ ዘሰክሕ ዛንታ ምሃለዎ። ሰውራ ህዝቢ ኤርትራ ብዘይምግናን ንሰፊሕ ህዝቢ ኤርትራ ዘሳተፈ ሰውራ ኢዩ ኔሩ። ንኣገባብ ኣሰታትፍኩ ዝምልከት ግን ብዝተፈላለዩ ሜላ የሳትፍ ምንባሩ ዘካትዕ ኣይመስለንን ዲሞክራሲያዊ ኔሩ፣ውን ኣይንብልን።

ውሽጣዊ ኣሰራርሕኩ ድማ ዋላ እኳ ነዚ ናይ ሎሚ ሃለዋትና ንክንህልወሉ ኣበርቲዖም ዝዓዩዩ ኣካላት ኣብ ውሽጡ የዕኩኽ፣ ዋላ፣ውን ኣብ ጉዕዞ ዘንደልሃጹ ኣካላትን ካብ መጀመርትኩ ብመትከል ዘይተጸንበርዎ ጸብብቲ ጉጂለታትን፣ ነቲ ሰውራ ንድኹም ጎድንታቱ መዝሚዞም ኣብ ናይ ገዛእ ድሌታቶም ዝምእከል ስርዓት ክተኽልሉ ኣበርቲዖም ዝሰርሑ ኣካላት ሒዙ መጺኡ እንተብልና፣ እቲ ዓወታቱ ግን ካብ ጥሙር ሃገራዊ ተሳታፍነት ዝተበርከቶ ውጺኢት ሰውራ ምንባሩ ቅንጣብ ጥርጥር የለን። ምክንያቱ ዝኾነ ይኹን ሰውራ ብባህሪኡ ተሳትፎ ወጹዕ ሓፋሽ እዩ ዘወውዮ። ኣብ ቃልሲ፣ ከም እዚ ዝበለ ኣበርክቶ፣ ተሳታፍነትን ተወፋነትን ዘርኢ ሓይሊ ሓፋሽ፣ ድምር ወፍሩ ዓወት ከምዝኸውን ፍሉጥ እዩ። እቲ ዘውፈረካ ብዓወት ዕላማ ሸትኩ ምስ ሃረምካዮ እዩ ድማ ዝረጋገጸ። እኩብ ድምር ዓወታት ዘመዝገቡ መሰረታት ተቓላስቲ፣ መራሕቲ ይኹኑ ኩሎም ዓይነታት ወሃብቲ ደገፍ ቃልሲ ብዝጭብጠዎ ዓወት ድማ ጅግና፣ ጅግንነት፣ ጀጋኑ፣ ዝብሉ ብቑዓት ንተወፋይነትን ትብዓትን ዝገልጹ ቃላት ብእኩብ ከም ተቓላስትን ብውልቁ ከም ወፍይን ትስዮመሉ መድረኽ ይፍጠር። እዚ ክኣ ብኣበርክቶ ዘይሕለል ናብ ዓወት ዘበጸሐ ጸዕርን ልሉይ ናይ ትግባረ ትብዓት፣ ይዘመዝገኖ።

ጅግንነት ምዕቃብ ይደሊ እዩ። ኣብ ሓደ መድረኽ ናይ ቃልሲ፡ ዘይትጥመት ጸኒሕካ ሩኩይ ዝጥመት ብተወፋይነቱ ዝልበ ኣካል ኮይንካ ኣብ እቲ ናይ ሓባር መምዘኒ ዓወት ብጅግንነት ክትህሉ ይኹን ኣብ መንጎ ጀጋኑ ዘለኻ ጅግና ክትስመጡ ውን ዘዩጋጥም ኣይኮነን።

ንኣብነት ጀጋኑ ተጋደልቲ ኤርትራ ኣብ ርእሲ ጸላኢኦም ዓወት ከመዝግቡ ከለዉ፡ ከተግብርዎ ዘለዎም ሸቶ ንነብሲ ወከፎም ይወሃቦም፡ ኣካል ረድዮ ርክብ (ኦፕሬተር) ትእዛዝን መምርሕን ካብ መዳይ እዚ ናብ እቲ ኣካል ናይትግባረ ሓይሊ ቅልጡፍ ናይ ምፍታሕን ምእሳርን ሚስጢር ብምትንታን ብቑዕ ኮይኑ ይወጽእ፡ ኣብ ዕርድታት ጸላኢ ኣትዮ ዝጠማጠም ሓይሊ ዘድልዮ ናይ ቡንባ ቦታ ክሳብ ዝበጽሖ፡ ናይ ጉልባብ ጉጂለ ርእሲ ጸላኢ ክሳብ ዝቐብር ኣይሂ የውርድ፡ ሓኪም ንወጉኣት ረዲኤት ምሃብን ሙሉእ ረዲኤት ዝረኽቡሉ መንገድታትን የጣጥሖ። ውህደት እዚ ስራሕ ዓወት የምጽእ፡ እቶም ኣብ ከምእዚ ዝበለ ሃገራዊ ጉዳይ ዝሳተፉ ወፋይት እዮም። እቲ መድረኽ ድማ ተወፋይነት ዝተራእይሉ መድረኽ ማለት እዩ። እዞም ኣብ ከምእዚ ዝበለ ንሂወት ዝፈታተን ሃገራዊ ስራሕ ዝሳተፉ ተቓለስቲ ድማ ቦቲ ዝገብርዎ ዕማም ጀጋኑ ክንብሎም ንክእል።

ኣብ ሓደ መድረኽ ንረብሓ ህዝቢ ዝተወፈኻ፡ ምእንቲ ወጹዕ ህዝቢ ሓሳረ መከራ ዝረኣኻ፡ ፍትሕን ርትዕን ከተተግብር ደም ዝረሃጽካ ክትከውን ትክእል ኢኻ። ይኹን እምበር ትውፊያሉ፡ ትብጀወሉ፡ ዝነበርካ ህዝቢ ተመሊስካ ደም እንተኣንባዕካዮ፡ ንመክርኡ ብዕጽፍታት እንተኣዛየድካዮን እቲ ጅግና ክብል ዝሰየመካ ህዝብኻ እዋን ርእዩ ኣፍ ኣውጺኡ ጅግናይ ኣይኮነን ዋላ እንተዘይበለካ፡ ካብ መዐየሪ ጅግንነት ብገዛእ ምንድልሃጽካ ከምትወርድ ርኩይ እዩ።

ሎሚ ቕኑ እምበኣር ብፍላይ ብናይ ሓፋሽ መራኽቢታት እሞ ከኣ ኣብ ሃገርና ምልካዊ ስርዓት ኣሎ ኢለን ክግዕራ ንስምዐን ማዕበላትን ውብ ሳይታትን ጅግና ተሰዊኡ፡ ጅግና ተሰዊኣ፡ እንዳበላ ዳርጋ ክነብዓ ኢና ሰሚዕናየን። ኣብ እዚ ጉዳይ መጀመርታ ናይ ተቓዋሞ ሓይልና ጭቆና ምህላዉ ፈሊጡ ከሎስ ጨቋኒኡ ምልላይ ዝተኣገመ ኮይኑ እዩ ዝስመዓካ። እዚ መበልየይ ንምክሳስ ዘይኮነ፡ ንዘዝሞተ ኮሎኔል ድዩ ጅኔራል

ወይ ከም ወይዘሮ ጽጌረዳ ዝበላ የማናይ ኢድ ናይ እቲ ስርዓት፡ ጅግና ምእንቲ ህዝቢ ዝሰርሐ፡ ዝሰርሐት እንዳተባህሉ ኣስማቶም ክጸባብቑ ንሰምዕን ንርእን ኣለና። እሞ ጉዳይና ደኣ መን እዩ ተሓታቲኡ? ሓቂ እዩ ኣብ እዋን ሰውራ ከም እቲ ኣብ መእተዊ እዚ ጽሑፊይ ኢሎዎ ዘለኹ፡ ኣብ ዝተፈላለዩ ናይ መነባብሮ ደረጃ ብሂወት ክሓልፉላ ብምባል፡ ንናጽነት ኤርትራ ኣብ ሸዊት ዕድሚኦም ተወፍዮም እዮም። ዓቢ ክብሪ ድማ ኣብ እዋኑ ኣብ ህዝቢ ተዋሂብዎም እዮ። ሕጂ ክረኣዩ ከለዉ ግን ምእንቲ ክበታትኑና ዝተጋደሉ ኮይኖም ክሳብ ዝስመዓና የጽኑቱና ኣለዉ። ኩሎም ኣብ ምጥፋእና ኢዶም እንተዘይሓወሱ፡ ኢዶም ኣጣሚሮም ይርእዩና ኣለዉ። እቶም መዋቶ ድማ መንግስተ ሰማይ ድኣ የዋርሶም እምበር፡ ድሕሪ ምውዳቕ ስርዓት ደርግስ ዝበተንዎን ዘጋፍዕዎን ህዝቢ ድኣ እምበር ዝፈጸምዎ ጅግንነት ብዘይ ምህላዉ እቲ ጅግና ዝብል ቃል ዋላ ንበሎም ኣይበቑዕዎን እዮም።

ኣብ መወዳእታ ጽሑፊይ፣ ዝኸረይ ናይ ወርሒ ግንቦት 2005 ኣብ ባጽዕ ብፍላይ ኣብ ላዕላይን ታሕታይን ኣማትረን ኣዲስ-አለምን ዝፍጸም ዝነበረ ግፍጂ በዞም መዋቶ ኣፍኩስ ኣቢላ ክትንክፈልኩም። ኣብ እዚ ዝጠቐስክዎ ግዜ ኣብ ውሽጢ 10 መዓልታት ን17ሺሕ ህዝቢ ኣብዛኡትኦም ስድራቤት ስወኣት፡ ስድራቤት ተጋደልትን ዝተፈረቱ ተጋደልትን ምስ ቆልዓ-ሰበይቲ ገዛውቶም ብምፍራስ፡ ብዘይመጽለሊ ኣትሪፎም። እቲ ብስም ናጻ ናይ ንግዲ ዞባ ክኸውን እዩ ብዝብል ምስምስን፡ ኣብ ፕላን ወጻኢ ኢዩ ብዝብል ምክኒትን ተዋሂብዎ ዝፈረሰ ገዛውቲ፡ ክሳብ ለይቲ-ሎሚ ግን ንዝኾነ ይኹን ኣገልግሎት ኣይወጻለን። ብኣንጻሩ እኳ ድኣ ተመርመሩ ዝበሃል ኣሻኽ ገረብ ኣብቀሉ መደቦቑ ፋሉላት ኣክላባት ኮይኑ ኣሎ። እዚ ብናይ ርእሲ ምራኽ ዝበሃል ሰራዊት ኣምራሖም ብደዞራት ክይተረፈ ዘዕነዉዎ ገዛውቲ ኩሉ ተቐማጢ እዘን ክባቢታት ክርስዎ ዝክእል ኣይኮነን። ኣብ እቲ እዋን ኣብ እግሪ ጽላል ሚምን ዓላን ዝሓረሳ ኣዴታት ኔረን። ኣብ ውሽጢ እቲ ገዛውቲ ንብረት ከሎ፡ ትካል ከሎ፡ ብፍላይ ናይ ገሊኦምስ ንልዕሊ 20 ዓመታት ዝሰፈርዎ እሞ ቀረጹ እንክላይ ዝበልዕሉ ዝነበሩ እዮ። ከም ብዓል ነብስሄር ወዘሮ ጽጌረዳ ዝኣመሰሉ ኣመሓደርቲ ህዝቢ እዚ ኩሉ ክኸውን ከሎ፡ ክንደይ ስድራቤታት ይራገም ኔሩ ኣጸቢቑም ይፈልጡ እዮም። ኣባላት ምክልኻል ስድራቤታትኩም ገዛውቶም ፈሪሱ ምስተባህሉ ዘትርፍዎ ይኹን ዘስምዕዎ ዘየሉ፡ ብዘበዘብ ዝመጹ ኔሮም፡ ይኹን እምበር ጸገሞም ዝሰምዕ ከም ሰብ ዝቐጽሮም ኣካል ፈጺሙ ኣይነበረን። እዚ ኩሉ ክኸውን ከሎ ርእሲ ምራኽ ምሽትን ንጉሆን ብእግሩን ብፒክኣፕ ዝዓይነታ መኪንኡን እነዳዘረ፡ ክንደይ ዝኣክል ህዝቢ ብዘይመዕቀሊ ተሪፉ፡ ክንደይ ስድራቤታት ኣብ ጭንቅን ክልበት-በትን ኣሎ ብምዕባብ ግዘይኡ ይሕጎሰሉ ኔሩ። ኩሉ ሰብ ከኣ ክሓልፍ ከሎ ርእዩ ይረገም ነበረ። ንከምቲ ዘኣም ዝመሰሉ ሰባት ኢና እምበኣር ጅግና ንብሎም ዘለና። ጅግና ምባል፡ ውን ጸገም ኣይነበሮን ንኣየናይ ናይ ሂወት ጎድኖምን ንኣየናይ መድረኽን ንብል ኣለና ከነጸር፡ ውን ምተገብኦ እሞ ኣብ እቲ ዝንቀፍ ጎድኖም ምነቐፍና ኣብ እቲ ዝድነቑ ጎድኖም ከኣ ከነድንቑ እንተንክእል እምበር፡ ብኣለማማ ዝሰገርዎ ሂወት ብጅግንነት ንክይንገልጸሎም ዝባን ጅግንነት ዝባን ወጽዓ ዘብል እዮ። እንተ እዚ ምዉት ኣይክሰስ ሰማይ ኣይሕረስ እንተኾይኑ ኣበሃህላና ግን ኣብ ፖለቲካዊ መዳይ ከምዘይሰርሕ ምፍላጥ ኣገዳሲ እዮ።

ብሰንሰሎማይ ሰላም ኣብ ሃገር፣ መስከረም / 2017